

Talianske rozprávky

Fiabe italiane

Valeria De Tommaso

Dvojazyčná kniha
pre začiatočníkov

mp3 zdarma
na www.albatrosmedia.sk

Talianske rozprávky

A1/A2

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.lindeni.sk
www.albatrosmedia.sk

Ljndeni

Valeria De Tommaso
Talianske rozprávky A1/A2 – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS **MEDIA**

PREDHOVOR

Tradičné talianske rozprávky majú svoju históriu, ale nie vždy je možné vypátrať ich pôvod. Skôr, ako sa stali súčasťou detskej literatúry, boli historkami, ktoré vyjadrovali ľudské strachy a nádeje. Predstavovali prostredníctvom metafor všetky fázy života – od detstva do dospelého veku.

V Taliansku, rovnako ako aj v ďalších krajinách Európy a sveta, sa vyvinula tradícia, ktorá je neuveriteľne bohatá: každý región má v skutočnosti vlastné príbehy. Približne do konca minulého storočia ich rozprávali ženy z dedín počas teplých letných večerov alebo pouliční rozprávači. Cestovali od mesta k mestu a odriekavali historky, aby prilákali svoje publikum. Preto existuje toľko verzií a variantov jedného príbehu.

Táto tradícia neunikla ani literátovi Giambattistovi Basilemu (1575 – 1636), ktorý sa rozhodol prepísať ľudové príbehy do svojho jazyka – vtedajšej neapolčiny – vo svojej slávnej zbierke. Aj spisovateľ Italo Calvino nedávno zhromaždil rozsiahlu zbierku tradičných talianskych rozprávok všetkých regiónov a prerozprával ich do taliančiny zrozumiteľnej pre všetkých.

Vďaka našim predkom si tak môžeme užívať tieto rozprávky!

Buona lettura e buon divertimento!

PREZZEMOLINA

In un piccolo paese vive una povera donna che è incinta: aspetta un bambino. Tutti i giorni apre la finestra della sua casa e vede un bell'orto. Questo orto appartiene a un'orchessa. L'orchessa coltiva zucchine, carote, rosmarino, origano... ma, soprattutto, coltiva tanto prezzemolo.

La donna vede le foglie verdi di questo prezzemolo e vuole mangiarle.

Un giorno la donna vede che l'orchessa esce di casa; dopo pochi minuti esce anche lei, va nell'orto e prende una piantina di prezzemolo.

L'orchessa torna a casa e inizia a cucinare: vuole preparare una minestra con il prezzemolo. Perciò va nell'orto.

– Qualcuno è stato qui! Un ladro ha rubato il mio prezzemolo! Voglio sapere chi è.

L'orchessa, nei giorni seguenti, fa finta di uscire di casa e si nasconde dietro la finestra. E vede la povera donna che entra nel suo orto e prende alcune piantine di prezzemolo.

– Sei tu! Sei tu la ladra! – grida l'orchessa. – Ora devi pagare quello che hai rubato.

– Scusa, scusa – dice la donna. – Io non sono una ladra. Ma vedi... sono incinta e ho sempre voglia di mangiare prezzemolo. Ho paura che il mio bambino può nascere con tante brutte macchie verdi se non mangio il prezzemolo.

PETRŽLENKA

V jednom malom kraji žije jedna úbohá žena, ktorá je tehotná – čaká bábätko. Každý deň otvára okno svojho domčeka a vidí krásnu záhradu. Tá záhrada patrí jednej zlobryni. Zlobryňa pestuje cukety, mrkvy, rozmarín, pa-majorán..., ale predovšetkým pestuje množstvo petržlenu.

Žena vidí zelené lístky tohto petržlenu a chce ich zjesť.

Jedného dňa žena vidí, že zlobryňa odchádza z domu. Po niekoľkých minútach vyjde aj ona, ide do záhrady a vezme si jednu rastlinku petržlenu.

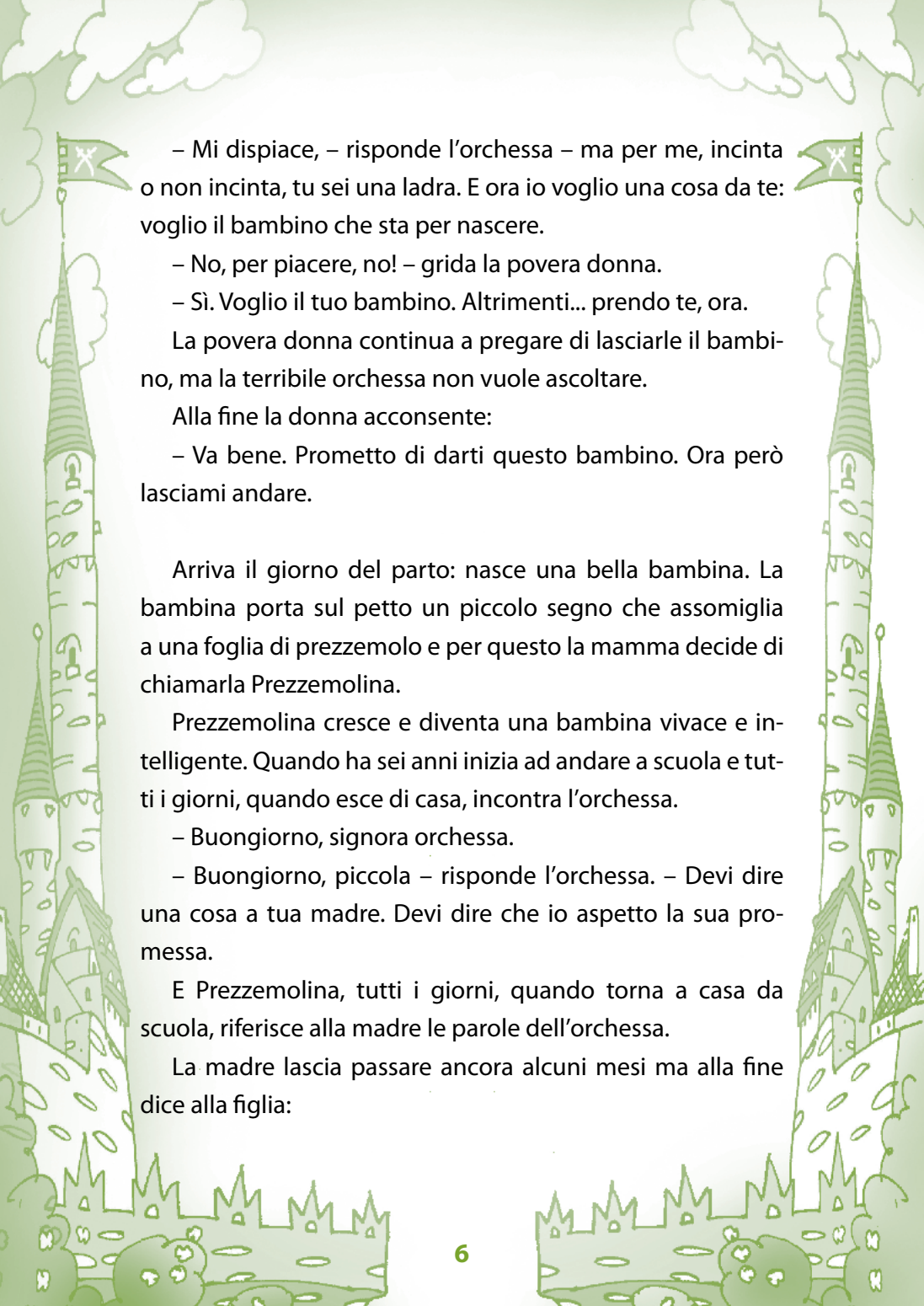
Zlobryňa sa vráti domov a dá sa do varenia: chce pripraviť polievku s petržlenom. A tak ide do záhrady.

„Nieкто tu bol! Zlodej ukradol môj petržlen! Chcem vedieť, kto to je.“

Zlobryňa v nasledujúcich dňoch predstiera, že ide preč z domu a schová sa za oknom. A vidí úbohú ženu, ktorá vchádza do jej záhradky a berie niektoré rastlinky petržlenu.

„To si ty! Ty si tá zlodejka!“ kričí zlobryňa. „Teraz musíš zaplatiť, čo si ukradla.“

„Prepáč mi, prosím, prepáč,“ hovorí žena, „nie som zlodejka. Ale vidíš... som v inom stave a stále mám chuť na petržlen. Mám strach, že sa moje dieťa môže narodiť s mnohými strašnými zelenými škvrkami, keď nebudem petržlen jesť.“

– Mi dispiace, – risponde l’orchessa – ma per me, incinta o non incinta, tu sei una ladra. E ora io voglio una cosa da te: voglio il bambino che sta per nascere.

– No, per piacere, no! – grida la povera donna.

– Sì. Voglio il tuo bambino. Altrimenti... prendo te, ora.

La povera donna continua a pregare di lasciarle il bambino, ma la terribile orchessa non vuole ascoltare.

Alla fine la donna acconsente:

– Va bene. Prometto di darti questo bambino. Ora però lasciami andare.

Arriva il giorno del parto: nasce una bella bambina. La bambina porta sul petto un piccolo segno che assomiglia a una foglia di prezzemolo e per questo la mamma decide di chiamarla Prezzemolina.

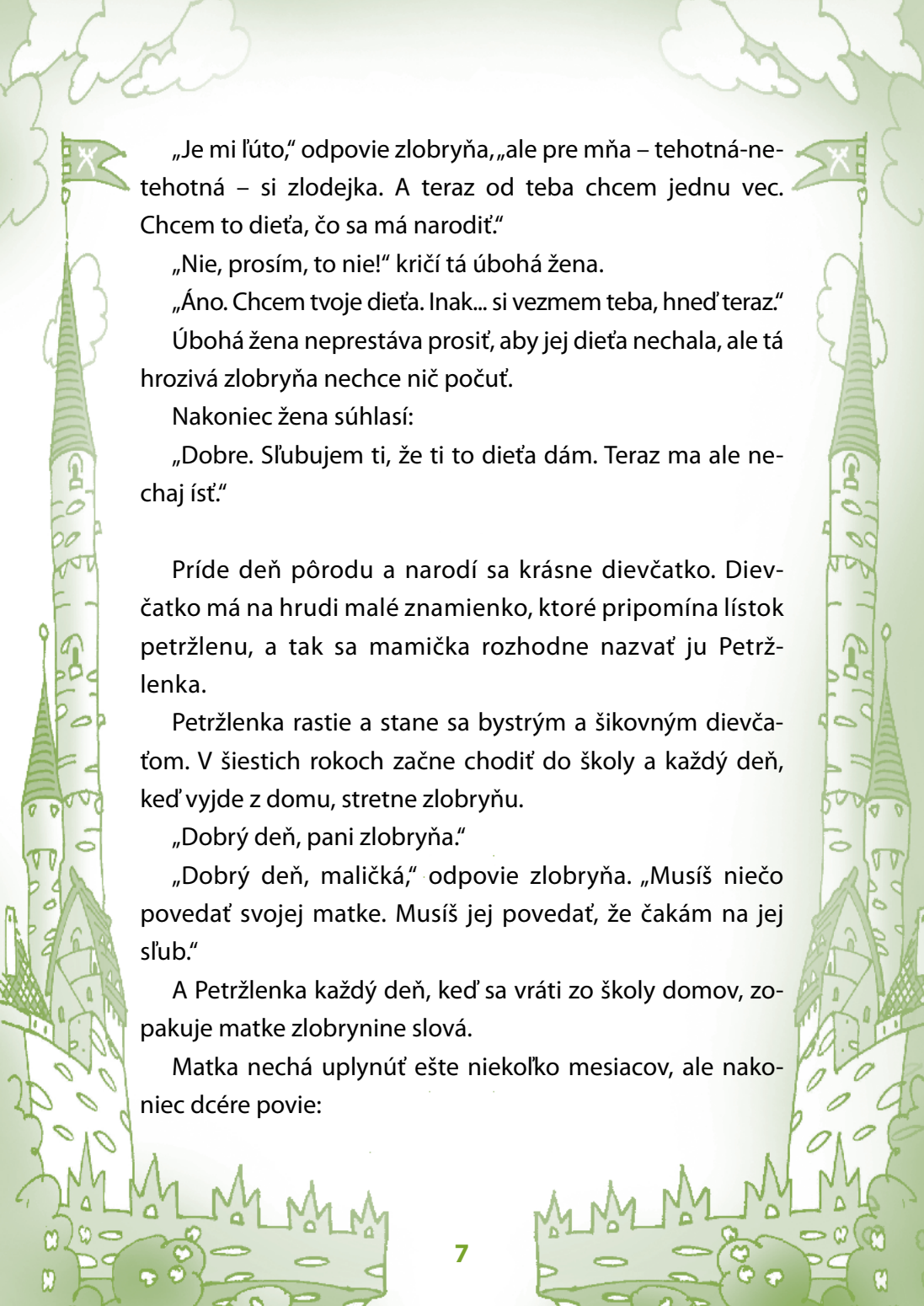
Prezzemolina cresce e diventa una bambina vivace e intelligente. Quando ha sei anni inizia ad andare a scuola e tutti i giorni, quando esce di casa, incontra l’orchessa.

– Buongiorno, signora orchessa.

– Buongiorno, piccola – risponde l’orchessa. – Devi dire una cosa a tua madre. Devi dire che io aspetto la sua promessa.

E Prezzemolina, tutti i giorni, quando torna a casa da scuola, riferisce alla madre le parole dell’orchessa.

La madre lascia passare ancora alcuni mesi ma alla fine dice alla figlia:

„Je mi ľúto,“ odpovie zlobryňa, „ale pre mňa – tehotná-ne-
tehotná – si zlodejka. A teraz od teba chcem jednu vec.
Chcem to dieťa, čo sa má narodiť.“

„Nie, prosím, to nie!“ kričí tá úbohá žena.

„Áno. Chcem tvoje dieťa. Inak... si vezmem teba, hneď teraz.“

Úbohá žena neprestáva prosiť, aby jej dieťa nechala, ale tá
hrozivá zlobryňa nechce nič počuť.

Nakoniec žena súhlasí:

„Dobre. Sľubujem ti, že ti to dieťa dám. Teraz ma ale ne-
chaj ísť.“

Príde deň pôrodu a narodí sa krásne dievčatko. Diev-
čatko má na hrudi malé znamienko, ktoré pripomína lístok
petržlenu, a tak sa mamička rozhodne nazvať ju Petrž-
lenka.

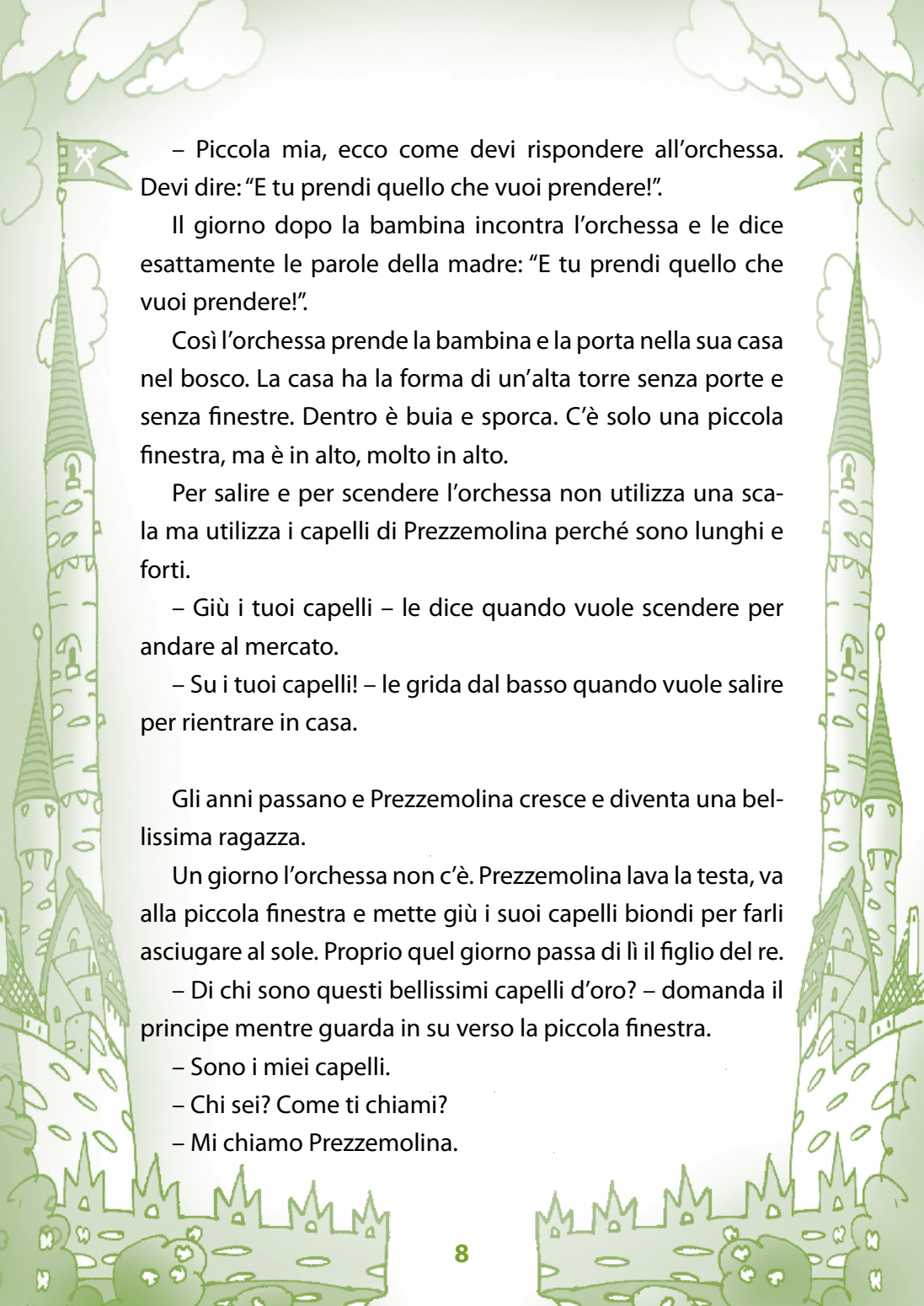
Petržlenka rastie a stane sa bystrým a šikovným dievča-
tom. V šiestich rokoch začne chodiť do školy a každý deň,
keď vyjde z domu, stretne zlobryňu.

„Dobrý deň, pani zlobryňa.“

„Dobrý deň, maličká,“ odpovie zlobryňa. „Musíš niečo
povedať svojej matke. Musíš jej povedať, že čakám na jej
sľub.“

A Petržlenka každý deň, keď sa vráti zo školy domov, zo-
pakuje matke zlobrynine slová.

Matka nechá uplynúť ešte niekoľko mesiacov, ale nako-
niec dcére povie:

– Piccola mia, ecco come devi rispondere all’orchessa. Devi dire: “E tu prendi quello che vuoi prendere!”

Il giorno dopo la bambina incontra l’orchessa e le dice esattamente le parole della madre: “E tu prendi quello che vuoi prendere!”

Così l’orchessa prende la bambina e la porta nella sua casa nel bosco. La casa ha la forma di un’alta torre senza porte e senza finestre. Dentro è buia e sporca. C’è solo una piccola finestra, ma è in alto, molto in alto.

Per salire e per scendere l’orchessa non utilizza una scala ma utilizza i capelli di Prezzemolina perché sono lunghi e forti.

– Giù i tuoi capelli – le dice quando vuole scendere per andare al mercato.

– Su i tuoi capelli! – le grida dal basso quando vuole salire per rientrare in casa.

Gli anni passano e Prezzemolina cresce e diventa una bellissima ragazza.

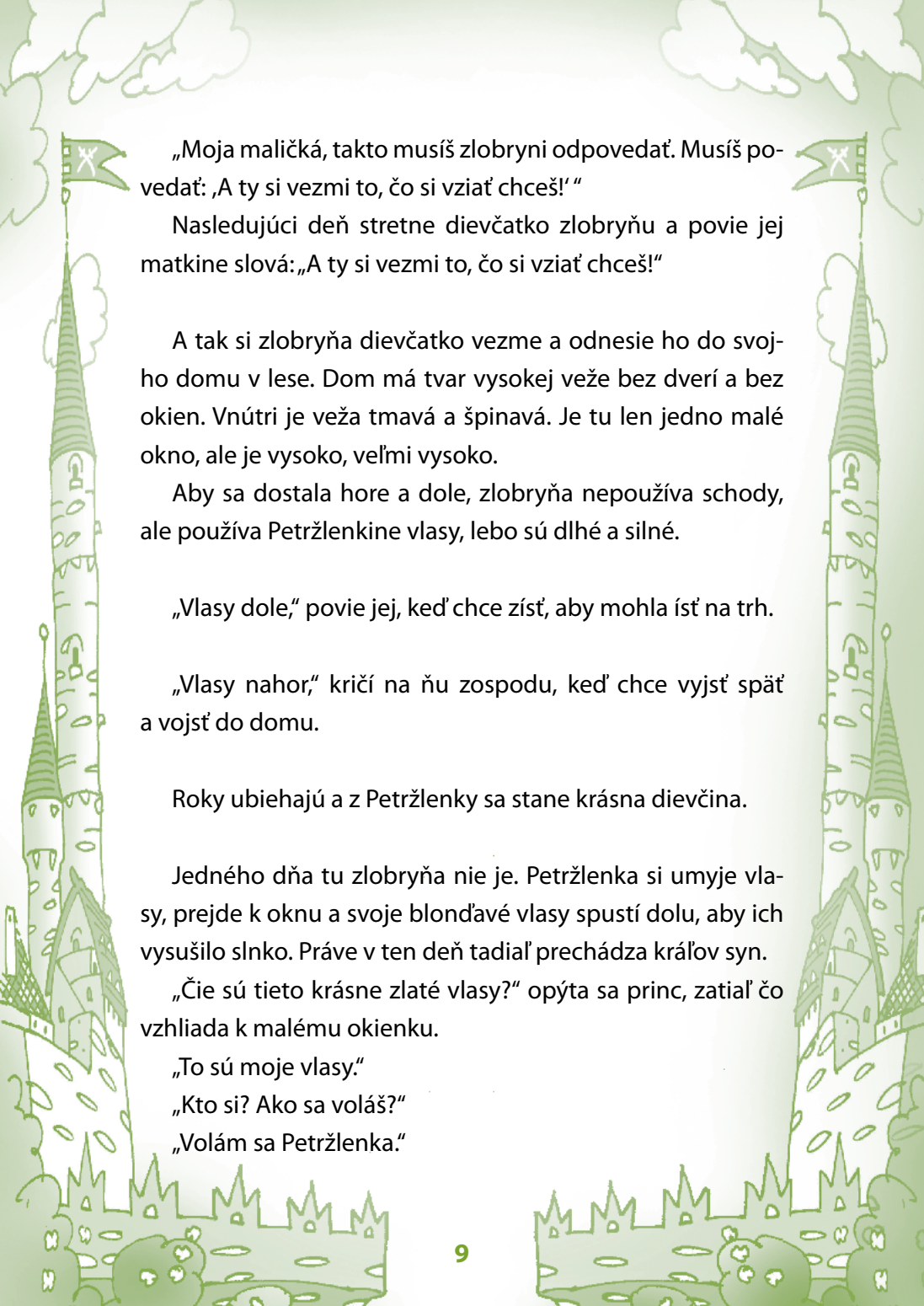
Un giorno l’orchessa non c’è. Prezzemolina lava la testa, va alla piccola finestra e mette giù i suoi capelli biondi per farli asciugare al sole. Proprio quel giorno passa di lì il figlio del re.

– Di chi sono questi bellissimi capelli d’oro? – domanda il principe mentre guarda in su verso la piccola finestra.

– Sono i miei capelli.

– Chi sei? Come ti chiami?

– Mi chiamo Prezzemolina.

„Moja maličká, takto musíš zlobryni odpovedať. Musíš povedať: „A ty si vezmi to, čo si vziať chceš!“

Nasledujúci deň stretne dievčatko zlobryňu a povie jej matkine slová: „A ty si vezmi to, čo si vziať chceš!“

A tak si zlobryňa dievčatko vezme a odnesie ho do svojho domu v lese. Dom má tvar vysokej veže bez dverí a bez okien. Vnútri je veža tmavá a špinavá. Je tu len jedno malé okno, ale je vysoko, veľmi vysoko.

Aby sa dostala hore a dole, zlobryňa nepoužíva schody, ale používa Petržlenkine vlasy, lebo sú dlhé a silné.

„Vlasy dole,“ povie jej, keď chce zísť, aby mohla ísť na trh.

„Vlasy nahor,“ kričí na ňu zospodu, keď chce vyjsť spať a vojsť do domu.

Roky ubiehajú a z Petržlenky sa stane krásna dievčina.

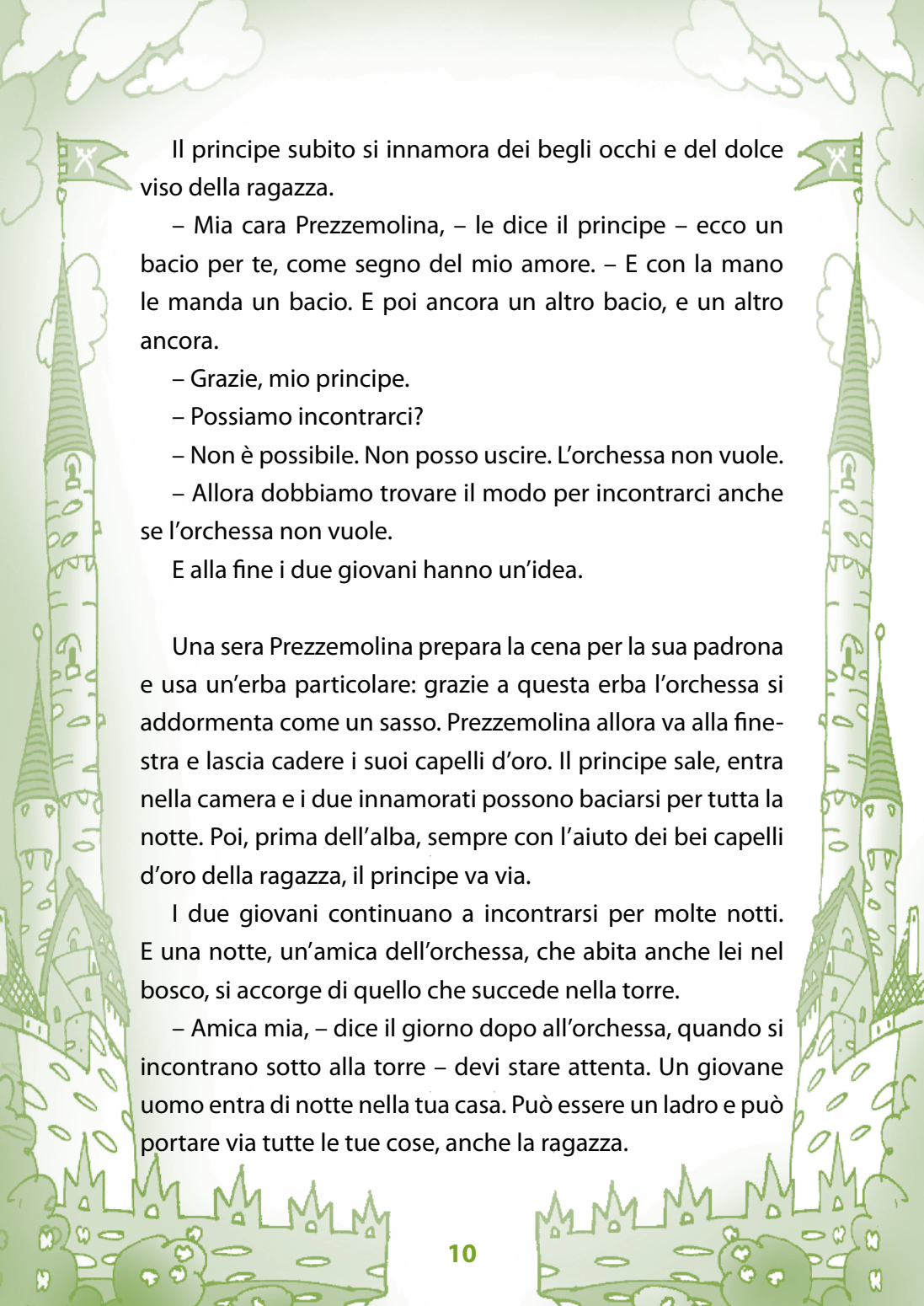
Jedného dňa tu zlobryňa nie je. Petržlenka si umyje vlasy, prejde k oknu a svoje blondavé vlasy spustí dolu, aby ich vysušilo slnko. Práve v ten deň tadiaľ prechádza kráľov syn.

„Čie sú tieto krásne zlaté vlasy?“ opýta sa princ, zatiaľ čo vzhliada k malému okienku.

„To sú moje vlasy.“

„Kto si? Ako sa voláš?“

„Volám sa Petržlenka.“

Il principe subito si innamora dei begli occhi e del dolce viso della ragazza.

– Mia cara Prezzemolina, – le dice il principe – ecco un bacio per te, come segno del mio amore. – E con la mano le manda un bacio. E poi ancora un altro bacio, e un altro ancora.

– Grazie, mio principe.

– Possiamo incontrarci?

– Non è possibile. Non posso uscire. L'orchessa non vuole.

– Allora dobbiamo trovare il modo per incontrarci anche se l'orchessa non vuole.

E alla fine i due giovani hanno un'idea.

Una sera Prezzemolina prepara la cena per la sua padrona e usa un'erba particolare: grazie a questa erba l'orchessa si addormenta come un sasso. Prezzemolina allora va alla finestra e lascia cadere i suoi capelli d'oro. Il principe sale, entra nella camera e i due innamorati possono baciarsi per tutta la notte. Poi, prima dell'alba, sempre con l'aiuto dei bei capelli d'oro della ragazza, il principe va via.

I due giovani continuano a incontrarsi per molte notti. E una notte, un'amica dell'orchessa, che abita anche lei nel bosco, si accorge di quello che succede nella torre.

– Amica mia, – dice il giorno dopo all'orchessa, quando si incontrano sotto alla torre – devi stare attenta. Un giovane uomo entra di notte nella tua casa. Può essere un ladro e può portare via tutte le tue cose, anche la ragazza.

Princ sa ihneď zamiluje do tých krásnych dievčininých očí a do jej sladkej tváre.

„Moja drahá Petržlenka,“ vraví jej princ. „Tu máš odo mňa bozk ako znamenie mojej lásky,“ a rukou jej pošle bozk. A potom ešte jeden bozk a ešte jeden.

„Ďakujem, milý princ.“

„Môžeme sa stretnúť?“

„To nie je možné. Nemôžem vyjsť von. Zlobryňa si to neželá.“

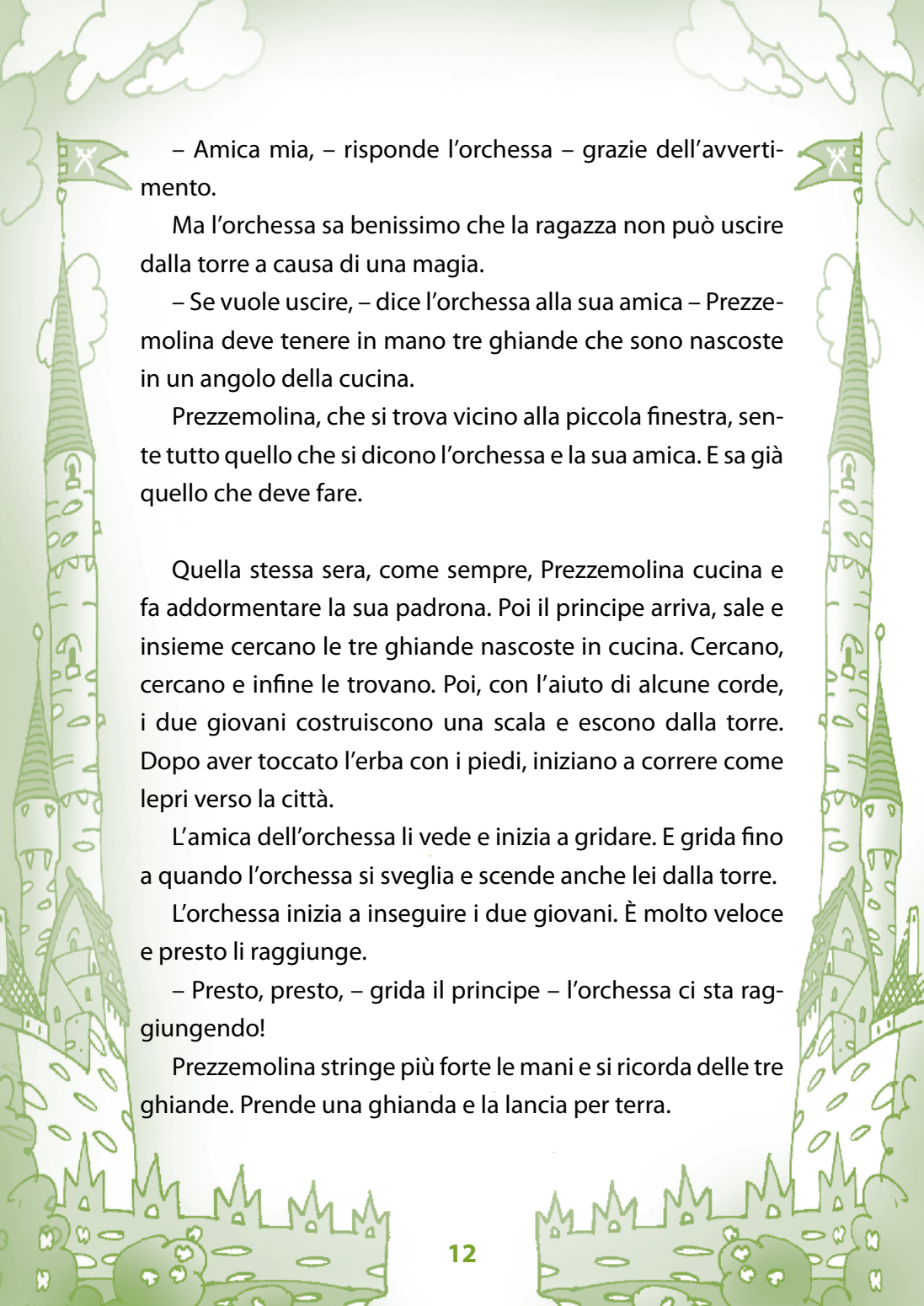
„Tak teda musíme nájsť spôsob, ako sa stretnúť, aj keď to zlobryňa nechce.“

A nakoniec dostanú tí dvaja mladí nápad.

Raz večer Petržlenka pripravuje večeru pre svoju paniu a použije neobyčajnú bylinku. Vďaka nej zlobryňa zaspí a spí ako poleno. Petržlenka teda ide k oknu a spustí dolu svoje zlaté vlasy. Princ vystúpi nahor, vstúpi do izby a dvaja zamilovaní sa môžu bozkávať celú noc. Potom, pred úsvitom, stále pomocou krásnych zlatých vlasov dievčaťa, princ odíde.

Mladý pár sa stretáva po mnoho nocí. No raz v noci si zlobrynina priateľka, ktorá tiež býva v lese, všimne, čo sa vo veži deje.

„Priateľka moja,“ hovorí nasledujúci deň zlobryni, keď sa pod vežou stretnú, „musíš byť opatrná. Jeden mladý muž vstupuje v noci do tvojho domu. Môže to byť zlodej a mohol by ti odnieść všetky tvoje veci, aj to dievča.“

A whimsical illustration of a castle with a tall, pointed tower. A flag with a cross and a crescent moon is flying from the top of the tower. The castle is surrounded by stylized trees and a fence. The background is a light green color with white clouds.

– Amica mia, – risponde l’orchessa – grazie dell’avvertimento.

Ma l’orchessa sa benissimo che la ragazza non può uscire dalla torre a causa di una magia.

– Se vuole uscire, – dice l’orchessa alla sua amica – Prezzemolina deve tenere in mano tre ghiande che sono nascoste in un angolo della cucina.

Prezzemolina, che si trova vicino alla piccola finestra, sente tutto quello che si dicono l’orchessa e la sua amica. E sa già quello che deve fare.

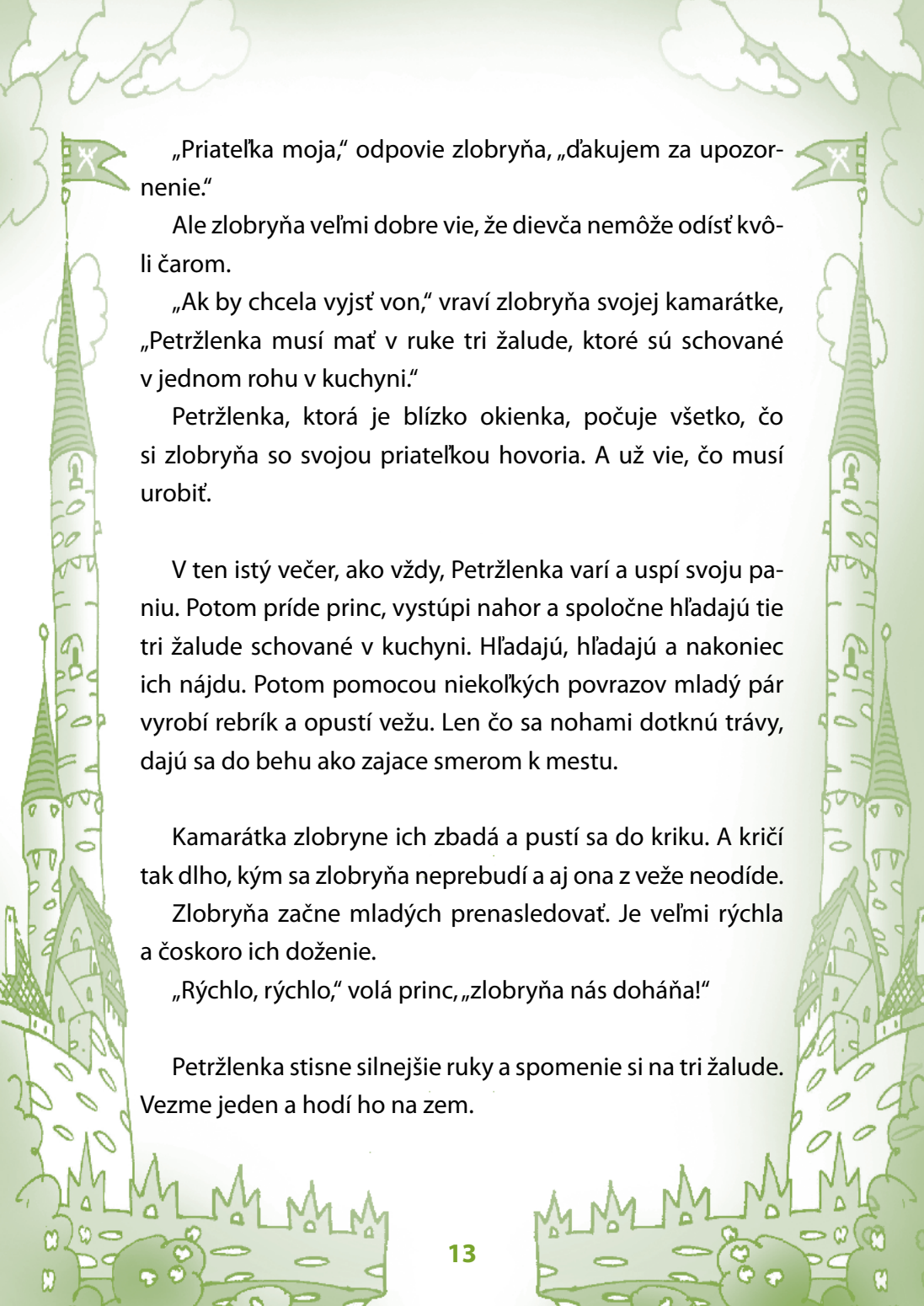
Quella stessa sera, come sempre, Prezzemolina cucina e fa addormentare la sua padrona. Poi il principe arriva, sale e insieme cercano le tre ghiande nascoste in cucina. Cercano, cercano e infine le trovano. Poi, con l’aiuto di alcune corde, i due giovani costruiscono una scala e escono dalla torre. Dopo aver toccato l’erba con i piedi, iniziano a correre come lepri verso la città.

L’amica dell’orchessa li vede e inizia a gridare. E grida fino a quando l’orchessa si sveglia e scende anche lei dalla torre.

L’orchessa inizia a inseguire i due giovani. È molto veloce e presto li raggiunge.

– Presto, presto, – grida il principe – l’orchessa ci sta raggiungendo!

Prezzemolina stringe più forte le mani e si ricorda delle tre ghiande. Prende una ghianda e la lancia per terra.

„Priateľka moja,“ odpovie zlobryňa, „ďakujem za upozornenie.“

Ale zlobryňa veľmi dobre vie, že dievča nemôže odísť kvôli čarom.

„Ak by chcela vyjsť von,“ vraví zlobryňa svojej kamarátke, „Petržlenka musí mať v ruke tri žalude, ktoré sú schované v jednom rohu v kuchyni.“

Petržlenka, ktorá je blízko okienka, počuje všetko, čo si zlobryňa so svojou priateľkou hovoria. A už vie, čo musí urobiť.

V ten istý večer, ako vždy, Petržlenka varí a uspí svoju paniu. Potom príde princ, vystúpi nahor a spoločne hľadajú tie tri žalude schované v kuchyni. Hľadajú, hľadajú a nakoniec ich nájdu. Potom pomocou niekoľkých povrazov mladý pár vyrobí rebrík a opustí vežu. Len čo sa nohami dotknú trávy, dajú sa do behu ako zajace smerom k mestu.

Kamarátka zlobryne ich zbadá a pustí sa do kriku. A kričí tak dlho, kým sa zlobryňa neprebudí a aj ona z veže neodíde.

Zlobryňa začne mladých prenasledovať. Je veľmi rýchla a čoskoro ich doženie.

„Rýchlo, rýchlo,“ volá princ, „zlobryňa nás doháňa!“

Petržlenka stisne silnejšie ruky a spomenie si na tri žalude. Vezme jeden a hodí ho na zem.

Dalla ghianda esce un terribile cane nero. Il cane corre verso l'orchessa per mangiarla. Ma l'orchessa trova nella tasca della sua gonna un pezzo di pane e lo lancia al cane. Il cane, che ha fame, si ferma e mangia il pane.

L'orchessa riprende a correre e presto raggiunge di nuovo i due innamorati.

Prezzemolina lancia la seconda ghianda. Dalla ghianda esce un leone che mostra i suoi terribili denti e inizia a inseguire l'orchessa.

Zo žalud'a vyskočí hrozivý čierny pes. Beží k zlobryni, aby ju zožral. Ale zlobryňa nájde vo vrecku svojej sukne kúsok chleba a hodí ho psovi. Hladný pes sa zastaví a chlieb zožerie.

Zlobryňa sa znova dá do behu a čoskoro dvoch zamilovaných opäť dostihne.

Petržlenka hodí na zem druhý žalud'. Vyskočí z neho lev, ukáže svoje desivé zuby a začne zlobryňu prenasledovať.